

10 års markering for terroren 22.juli 2011

Bømlo, ute på torget.

v/ Leif Magne Helgesen, ambulerende sjømannsprest

- Hvor var du 22.juli for ti år siden?

Det tror jeg mange av oss vet. Selv var jeg hjemme hos mine foreldre og så på Tour de France. Først kom det ekstra nyhetssending om at det var sprengt en bombe i Oslo. Litt senere kom det på rulleteksten de første meldingene om skyting på Utøya.

Det som ikke kunne skje i vår tid, i fredelige Norge,

- det skjedde.

Jeg var sokneprest på Svalbard på den tiden. Fem ungdommer fra Svalbard var på Utøya. Fire kom tilbake. Vår konfirmant noen måneder før, ble drept. Johannes Buø. 14 år gammel.

Vi mistet det vi ikke hadde råd til miste.

Det gjaldt oss på Svalbard, det gjaldt i mange bygder og byer fra nord til sør, og det gjaldt oss som nasjon og folk.

69 mennesker ble drept på Utøya, og 8 i regjeringskvartalet i Oslo.

Tilsammen 77 mennesker døde alt for tidlig. I tillegg ble mange skadet, fysisk og psykisk. Og mange har måtte bære på en tung sorg hver dag siden denne dagen for ti år siden.

Vi var i sjokk den første perioden. Og vi var i sorg. Det var en personlig sorg for de som mistet noen av sine kjære, og det var en kollektiv sorg som rammet oss alle.

Deler av vår verden, deler av vår trygge del av kloden, raste sammen i løpet av noen blodige timer.

Det var ikke en tilfeldig handling. Det var ingen tilfeldig ulykke, som traff oss. Det var ikke blind vold! Det var planlagt beregnende ondskap. Det var målrettet vold. Det var det onde. Det var menneskeskapt ondskap!

Finnes det noe godt i en slik situasjon? Finnes det håp i det meningsløse? Ja, vi stod som sammen som folk! Vi tente lys og stod sammen i rosehavet. Vi stod sammen i fortvilelsen.

Og kanskje lærte vi noe. Kanskje lærte vi at fred er mulig, men fred er ingen selvfølge!

Vi tapte på den måten at vi mistet 77 liv, men vi vant freden!!

Som kristen har jeg et håp om liv etter døden, men jeg tror på livet før døden! Der står vi sammen, enten vi er kristne, muslimer, ateister, humanister, buddhister eller hva vi er. Vi står sammen på tvers av religioner. Vi står sammen på tvers av politiske partier. Vi står sammen som folk. Vi tror på livet!

Vi vet dødskreftene finnes på jord. Vi vet at ondskap finnes på jord. Men vi tror på noe som er sterkere. Vi tror på livet!

Jeg vil sitere mor til Johannes som døde på Utøya. Da vi snakket sammen noen dager etter terroren sa Laila Buø det slik:

“Vi skal videre. Vi skal vinne over ondskapen!”

Vi vant freden i dagene og ukene etter 22.juli, men vi er ikke ferdig!!
Kampen for verdier, kampen for fred, kampen for likeverd, kampen for frihet, det er en kamp vi må vinne hver dag!

Kampen mot nasjonalistiske krefter står vi midt i. Vi må ikke være blinde for ideologier og handlinger som river ned. Det er viktig å ta aktivt avstand fra slike krefter.

Vi finner nasjonalistiske krefter i USA, vi finner det i vårt eget Europa, - og vi finner det i Norge. Men vi tror ikke på det onde! Vi tror ikke på dødskreftene på jord. Vi tror ikke på det som river ned.
Vi tror på verdier som bygger opp. Vi tror på livet!

Vi tror ikke på nasjonalistiske eller andre destruktive krefter!
Vi tror på mangfoldet og det fargerike fellesskap!!

Hvert enkelt menneske er av uendelig stor verdi!!!
Det kalles verdighet, livets verdighet.
Det tror vi på!

Det er kjærligheten. Kjærligheten tror vi på!
Kjærligheten er både en gave, og en oppgave!

Dette er vårt svar til alle som prøver å rive ned livet:

De blir stående disse tre: tro, håp og kjærlighet.

Men størst blant dem er kjærligheten!